

Передплата

на «РУСЛАНА» виносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор.
на пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
на місяць . . . 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня
крім неділі і руских свят
о 5½ год. пополудни.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. 1.
пл. Домбровського (Хорунщини). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсманна.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереженє. —
Рекламації неопечатані вільні
від порта. — Оголошеня зви-
чайні приймають ся по ціні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
даки і приватні доносеня по
30 с. від стрічки.

Промова Ол. Барвіньского

на засіданні австрійської делегації в Пешті д. 6.
червня 1902. в розправі над бюджетом міністер-
ства війни.

Висока делегаціє! З вдовolenem почули делегати так з престольної річи, як з виводів міністра заграничних справ урядове потвердженє мирної політики, підчас останних торжеств в Петербурзі і в італійським парламентах висловлено найжівніші надії мира, всі держави світа вступають ся за удержанє мира, а гр. Білов на сих днях заявив, що на політичнім небосклоні може ніколи не було так мало темних місць як тепер. Але при всім тим чим більше говоримо про добродійства мира, тим більше зброїмо ся.

В другій половині престольної річи є мова про значні домагання міністерства війни, хоч міністри скарбу обидвох половиць монархії одоушно жалували ся, що державний бюджет втратив еластичність. Хоч предложений нам воєнний бюджет не приніс нам несподіванок, всеж таки потвердив ті великі запотребованя на гармати і додаткові видатки, про які від довшого часу писали дивенники.

На загальне запотребованє на 1903. р. преліміновано 363 мільонів корон, отже о 82 міль. кор. більше як в торік. Для надзвичайних потреб в окупацийній області (Босні і Герцеговині) вимагає ся 78 міль. кор., отже о 447.000 К більше як в торік. Яко додатковий кредит вставлено 110.000 К на етатові потреби, 229.000 К для сторожевого відділу в Китаю і поважну суму 59 міль. кор., з того 15 міль. кор. на цілі дипломатії а 44 міль. кор. для маринарки в Китаю, котрий то видаток має бути покритий з китайських воєнних коштів. Загальне запотребованє виносить отже в дійсности не 366 міль. кор. але 380 міль. кор., отже не о 82 міль. кор., лише кругло о 22 міль. кор. більше як в торік.

До сего незвичайного обтяження треба ще додати видатки на справленє нових гармат. Від кількох літ роблять в міністерстві війни проби, глядять нових гармат, які би відповіли вимогам воєнним і були рівновартними з новими гарматами інших держав. Переведені основні проби мали після слів міністра війни такий успіх, що виготовлено вже зовсім добрий взорець відповідний всім вимогам для нових гірських гармат і гавниць (малі польні гармати), так що сі проби можна уважати покінченими, а лише що до нових гармат польних роблять дальші проби.

Се має поки-що коштувати 38 мільонів корон. За ту суму мають справити нові польні гавниць і нові гірські гармати, а з тим разом має бути утворених 14 дивізій польних батерій, і переведена реорганізація польної артилерії і то вже з жовтнем 1902. Але й сею значною сумою не зовсім ще вичерпане загальне запотребованє на 1903. р. Задля заведеня нових гармат і реорганізації артилерії вимагає ся додаткового кредиту 1,552.000 К, а між стрічками в справовданю про 38 мільонів кредит мимоходом сказано, що: «на случай, коли би дальші проби до досягнення нових польних гармат в слідуючій (1903.) році доведено до кінця, тоді міністерство війни було би приневолене зажадати в 1903. р. дальшої частини на одноразові кошти, однак в тих домаганнях не піде поза 40 мільонів корон». Се вистарчає. Від делегації навіть не вимагає ся призво-

лення на тих 40 мільонів. Загальне запотребованє на 1903. р., крім правильних додаткових кредитів, які рік річно появляють ся, виносить отже 4595 міль. кор., отже в порівнянню з в торік призволеними видатками 3578 міль. кор. є більше о круглих 102 мільони корон.

Головний прихід окрім датків з квоти обидвох половиць монархії творить в спільнім бюджеті дохід із спільного цла. Колиж видатки в згаданім висше розмірі зростають, доходи на покритє їх рік річно зменшають ся. Ще в 1901. р. виносили приходи з цла спільної області монархії понад 118 міль. кор., на 1902. преліміновано лише 995 міль. кор. і се питанє, чи задля зменшеня конесуму і задля злих часів навіть та зменшена квота дійсно вплине.

Розходить ся отже о дуже тяжкі, майже неосажні жертви, які вельми пригнобляють впливають на податників, позаяк сі не можуть освоїти ся з думкою, що при тривких мирних взаєминах нашої монархії з всіма державами, при тривало мирнім положенню заграничним рік річно мають бути підвишувані видатки воєнні. Се правда, що мир має велику вартість, однак населенє, яке тепер є в так страшний економічній нужді і стогне під тягаром податків, не може зрозуміти так легко, длячого власне держави тридержавного союзу, котрі при вській нагоді заповідають про мирні наміри, мають бути обовязані до так великих узброєнь, мовби ми стояли перед великою, воєнною грозою. Се тим менше зрозуміле, позаяк німецький канцлер старав ся ослабити головний аргумент противників тридержавного союзу заявою, що ніяка до сего союзу належна держава не є обовязана удержувати війська на певній висоті, а також з ріжних сторін заповіднювано, що дводержавний союз є доповненем тридержавного, отже не стоїть ворожо супроти него і не насуває ніякої небезпечности. Однак се є дуже слабе успокоєнє, наколи на се нам відповідають, що інші держави поносять ще більші жертви на воєнні потреби, що наше міністерство війни робить можливі ощадности, бо і сі обмежені домагання міністерства війни є величезним обтяженем державного бюджету. Границі жертв лежать не в жертволюбности, лише в податковій спроможности, а в сій делегації неперечно всі тої думки, що супроти сумних економічних відносин і недостатку зарібку, податкова спротога населеня так ослабла, що від уст мусить собі відоймати, щоби заплатити податок. З другого боку не так то легко приймати на себе одвічальність за відмову конечних потреб для війська.

Для того повинно міністерство війни старати ся, досягнути значніші ощадности н. пр. зменшенем числа військових урядів, упрощенем набору рекрутів, суперарбітрованя, додаткового набору і удержуваня евіденції на стрільницях і муштрах, а супротив населеня заявляти прихильність і строго карати всяку неприхильність, а також часті забраних господарству сил єму звернути.

Міністер війни прирік в бюджетовій комісії, що зміна застарілого карного поступованя військового буде в найблизшій часі предложена. Сподіваю ся, що се буде вже раз переведене і що не будемо потребували нове десятилітє на се ждати. Але й тепер вже належало-б залишити деякі варварські кари, як н. пр. привязуванє воєнків, бо се не лише притуплює почутє достоїнства, але доводить часто до самоубійства. Міністер війни заявив вправді, що сего уживає

ся лише виїмково супроти ворохобних і упертих людей, наколи інші способи показали ся безуспішними, і то супроти жовнів без шаржи. Ся заява міністра ані не заспокоїла ані не переконала мене, передовсім для того, позаяк жовнір без шаржи є також чоловіком і вимагає, щоб з ним обходжено ся по людски, а по друге яко довголітній учитель, котрий мав нераз дуже лихих учеників, можу запевнити, що звичайними способами при розумнім і поважнім поступованю можна все досягнути без варварських кар.

Про урльопи в часі жнив говорив я нераз сам, а сего року сю справу в бюджетовій комісії обидвох делегацій і тут знов обговорювано основно, однак міністер війни сему опирає ся ніби то для того, що вторіпні досвіді в тім напрямі були некористні, бо навіть громади мали доносити міністерству, що урльопники не лише не помагали в часі жнив своїм родинам, але ще були для них тягаром. Можливо, що декуди були надужитя, однак скільки знаю галицькі громади, які не кваплять ся з такими доносами до міністерства війни, догадую ся, що сі докори відносять ся до інших країв. Всеж таки поодинокі надужитя не є достаточною причиною, щоби відказувати жнивних урльопів тимбільше, що в інших державах н. пр. в Баварії показали ся користними, а у нас в Галичині є в часі жнив велика недостача робочих сил.

Але також приписи що-до інших урльопів офіцерів і воєнків вимагають перегляду і змін. Коли розважимо, що поясненє приписів що-до урльопів буде дуже часто зависисе від особистого погляду і самоволі команданта, то належало-б для усуненя всякої самоволі і надужитя, постановити, що в протягу року урльоп належить ся яко щось само про себе приписаного. Приписи повинні би також постановляти, що в сучаях смерті, тяжких недуг в родині і т. п. належить уділити урльопу навіть підчас виправ мішаним оружжєм на 8 днів, бо на жалє нераз лучало ся, що просьбі о урльоп на случай смерті в родині відказувано підчас виправ мішаним оружжєм, прямо покликуючи ся на вступуючі приписи.

З щирою вдякою зазначую, що моїм від кількох літ в делегаціях висловлюваним домаганням і жалобам що-до маловажаєня руских сьвят у війську міністерство війни тим вдоволило, що у виданім 1901. р. перегляді руских сьвят, які мають обходити у війську згідно з домаганнями руско-католицьких ординариятів в Галичині вставлено деякі рокові сьвята (велику п'ятницю, сьвітлий вторник, чим усунено причини до многих жалоб, а видані про се розпорядки строго виконувані не так легко дадуть повід до нових жалоб.

А тепер ще кілька заміток про недільний відпочинок. Точка 46. начерку реґуляміну для виправ ніхоти постановляє, що підчас виучуваня рекрутів не повинні відбувати ся в неділі і сьвята ані практичні виправи, ані теоретична наука. Є отже намір, молодому воєкові не відбрати нагло сего дня супочинку в тиждні, до якого він навик з дому. Але се кінчить ся з виученем рекрутів, бо описі приходять касарняні, лікарські, оружні і подрібні візити, рапорти перед зібраною компанією, відчитти з історії полку, читанє жовнарських книжок і т. д., що має бути переведене в неділі і сьвята. Сі чинности забирають весь час особливо офіцерови, котрий ле-
дві перед 12. годиною може вийти з касарні, а

накопи він має релігійного духа, то не може вдоволити обов'язкам віри. Однак і в тім згляді повинен він бути сьвітлим прикладом для своїх підвладних. Думаю, що без шкоди для воєнної спосібності війська сі справи можна відложити на якесь попелудне в тиждні а неділю полишити для релігійних обов'язків. Було-б отже лише потреба відповідної зміни дотичної інструкції для військових шкіл, як взагалі ясних і точних приписів для управління служби в сьвята і неділі. Лише тим способом можна би обминути так часто виринаючі хибні погляди, як довго має тривати служба. Розпочато частковим признанем недільного відпочинку для рекрутів. Розширим се також не лише в користь вояків, але й в користь обов'язкового, утомленого роботою офіцера, котрий жертвує найліпші літа свого життя державі і службі.

(Конець буде).

Спільні делегації.

На суботнішнім засіданню, при дальшій раді над військовим *ordinarium* перший промовив міністер війни

бр. Кріґгамер; відповідаючи на різні заміти передбесідників: За шкоди в полі дає ся відповідне відшкодоване; *anbinden* і *шпанги* накладає ся в спосіб нешкідливий здоровлю; поєдинків міністер не підпирає, але вжеж офіцирський стан має дещо відмінне понятє про честь, як иньші стани. Що-до карної процедури міністер покликє ся на свою заяву в комісії, та вказує на проєкт закону, внесений в справі демоліційних реверсів. Донесеня про знущанє ся над вояками є або зовсім фальшиві або пересадні. Рідко коли офіцир, або підофіцир тратить терпелавість супротив опірному жовніра, а і тоді всяке надужите є карне. Офіцирський корпус поводить ся з вояками зичливо і гуманітарно, чого доказом є старанє о добру їду для вояків. Дел. Василькови відповідає, що капельмістрів іменує ся на підставі контрактів при дотичних офіцирських корпусах, що на пенсійний фонд делегації ухвалюють рік-річно 20.000⁰⁰ корон, а сей фонд зростає ще приходами з концертів військових музик і датками офіцирского корпусу. У відповіді дел. Сустершицови заявив міністер, що військові власти є зовсім оправдані, що позбавили офіцирского степеня п. Таколіого і Ледоховского за те, що не прийняли повданку, відкликаючи ся на свої католицькі почуття. Дель. Барвіньскому заявляє, що полішенє платні військовим духовникам є намірене, але чекає на покритє.

Ухвалене *ordinarium* і резолюцій.

По ухваленю *ordinarium* прийнято: резолю-

цію з жаданєм знесеня кари *Anbinden* 35 голосами против 17 (живі оплески); резолюцію з домаганєм більше узглядняти малих ремісників при доставах для війська і вкінці резолюцію що-до підвищення платні вдовам і сиротам по військових і військовим пенсіоністам з перед р. 1900.

Extraordinarium.

По промові референта дел. Поповского в подрівній дискусії забирали голос дел. Клевайн, Мілянїх, Штайн, Грос, Шенборн, Стрікі Пергелт підносячи єще раз різні військові квестиї, які вже при попередних дебатах були порушувані. Дел. Яворський іменем Поляків зложив таку саму декларацію, як при ординарії, оправдуючи своє голосованє за новими, військовими тягарями.

В поіменнім голосованю делегація прийняла *військове extraordinarium* і кредит 38 мільонів на нові гавбиці 38 голосами против 17.

Дальші ухвали.

З черги по короткій дискусії прийнято *цїлий етат спільного міністерства скарбу* і резолюцію дел. Сильвестра, домагаючи ся виказаня теперішнього стану спільних активів. Оцісля прийнято *етат спільної обрахункової палати*, а вкінці міністер війни відповідав єще на ряд інтерпеляцій.

Слїдуюче засіданє нині. На дневнім порядку етат маринарки.

Відозва.

Братя земляки!

Зближає ся конець року шкільного, а з тим конець мозолів та трудної науки нераз в голоді й холоді нашої бідної молодєжи. Зближає ся час не лиш заслуженого відпочинку учеників, але й час, в котрім родичі не жалують своїм дітям навіть більших подарунків за добрий поступ. Лишень сироти та сини бідаків отримавши добрий, ба і дуже добрий поступ часто не визнають і сего, бо нерав не будуть мати навіть нагоди по своїй цілорічній праці відповідно відпочати, відживити і скріпити своє тіло або свобідно дихнути на сьвіжім воздуху.

Позаяк бачимо в нашій школі багато учеників пильних і добрих, але фізично справді занидїлих задля убожества, що не мають і в часі ферій де найти такий потрібний для тіла відпочинок і покріпленє в якій здоровій місцевості, тому відкликаємось до Ваших сердець, братя земляки, прийміть їх на час сих кількох тижнів, вільних від науки шкільної до своєї хати, не пожалуйте їм кусня хліба і добротворного впливу відповідного і здорового окруженя. Нехай знають, якого щедрого народу они сина-

ми, нехай знають, як Русь дорожить кождою одиницею. Бог стократно заплатить Вам за Ваше добре серце, а руска суспільність дякувати Вам буде, що не далисте загинути єї членам.

Ласкаві зголошеня просят ся надсилати до кінця червня с. р. на руки голови підписаного товариства.

В Коломиї, дня 5. червня 1902.

За виділ тов-а «Шкільна Поміч».

С. Недільський
голова.

Іван Білик
писар.

Пора відновити передплату!

Новинки.

— Календар. Вівторник: гр.-кат. Никити; рим.-кат. Маргарети. — В середу: гр.-кат. Теодозії; рим.-кат. Варнави.

— Третий виклад проф. д-ра Студиньского про драматичну літературу XVII віка відбув ся в в суботу при ще значнійшій числі пань і павів, як на попередних викладах. Прелеґент говорив про спорідненє вертепа з творами св. Дмитра Ростовского і Митрофана Довгалевого. Дальше перейшов до творів Поляка Якуба Гавата а іменно: польскої містерії про усїкновєнє глави св. Йоана і двох українських інтерлюдий, виставлєних в Камінці Струмівській і печатаних в 1619. р. З огляду, що як-раз в день викладу минала 223. річниця смерті Гавата, тож прелеґент заявив, — що нинішній виклад най буде покляном пам'яті незабутного письменника. Опираючись на студиях д. Павлика, Драгаманова і своїх помічанях, прелеґент подав коротку житєпись Гавата, вияснив єго значінє для міста Львова (Гават брав участь в двох посольствах: до Хмельницького в часі другої облоги Львова і до Турків, рівнож в часі облоги Львова в 1672. р.), подав гєнезу єго інтермедий і вияснив значінє Гавата для українського письменства.

Виклад нагороджено гучними оплесками. Четвертий і послїдний виклад д-ра Студиньского з рамени Тов-а ім. Котляревского відбудє ся в пятницю дня 13. с. м. о 6¼ год. вечером в «Народнім Домі» III поверх, саялїа Па.

— Гурток яничар з духовної семінарії посунув свою безличність так далеко, що посьмів прислати до нашої редакції «направрженіє» російським письмом і російською мовою. Не досить того, царославні перевертні грозять ще нам §. 19. австрійского закова! Ні, панове, перед суд, а ми вам докажемо деякі подробиці з тої події, ваного пропанованя для бюсту Тараса і тоді може декотрий з «московских уніятів» вилетить з тої семінарії, де він властиво не повинен бути! Впрочім вже в своїм запереченю нашого донесеня «будьто би выкалупивая глаза и аттаргая уши и нос...» — кацапські ребенки потвердили єго, зраджуючись при кінці, «что русские воспитанники собственными жертвами ршлїлі єщо 3. н. ст. юнія не лиш очистить єво с предвечной пл-

7)

ЛЕВ ЛОПАТИНСКИЙ.

ПАРАЦЯ.

комедия в 3 актах зі сьпівами.

Сцена X.

Тїж, НАСТЯ, КОСАРІ.

НАСТЯ

(гарно прибрана).

А, витаємо вас, витаємо! (подає руку).

ТРАЧКЕВИЧ

(з огнем).

Як ся маєте, дорога Настуню. Чому так здалека витаєте ся зі мною? Плецінь я не став вам чужийший за сей рік.

НАСТЯ

(кокетно).

Абож я знаю? (з викидом). Від Різдва вже не писали нічого... Я вже думала, що цілком не приїдете.

ТРАЧКЕВИЧ.

У мене було стілько клопотів, прадї! Чи думаєте, що я от так сиджу собі тихо, як ви тут на селї?

НАСТЯ.

Ой, у нас є також доста грижі тай клопотів.

ТРАЧКЕВИЧ.

Ви робите роботу руками, а головою свої думки думаєте. А ми, то вже і нема часу про се думати. — Як я тішу ся, що я вже між вами! Далеко від міста, у тім любім закутку, між горами з зеленого аксаміту, зі срібними меріжками гірських потоків. Ах, як тут чудово, як сьвіжо, як розкішно!... Тільки залїзниця поспувала трохи сю дику красу. Без неї ціла долина була би богато краєша.

НАСТЯ

(протестуючи).

Ой погана, дуже погана. Як би залїзниця не було, то і ви були би певно до нас не заїхали.

ТРАЧКЕВИЧ

(бере єї за обї руки).

Правду кажете, Настуню! І мені ся залїзниця привезла щасливі хвилі. Нігде я не чую ся так свобідно, безжурно, так поетично, як тут у вас. Не рушу ся сего року від вас аж до пізної осени. Буду разом з тобою приглядав ся, як природа стане укладати ся до зимового сну (до Явдохи). Мій покій певно приготовлений для мене.

ЯВДОХА

(що з Іваном платила косарів, які надійшли го- стинцем з лівої сторони).

Ой недоленько-ж моя! Я-ж і забула. Чекали ми на вас аж до вчєра, а вчєра винаняли якось професорови.

ТРАЧКЕВИЧ.

Професорови? Коли він сам, то може ми разом помістимо ся?

ЯВДОХА.

Де там сам! Є їх там повно і в сьвітлиці і коморі. От, тепер мені клопїт, ну!...

НАСТЯ.

А було мені тільки слухати Івана. Він казав мені ще вчєра, що бачив тебе в місті. Але я не хотїла єму вірити.

ТРАЧКЕВИЧ.

Я нині їду цілий день. Вчєра мене не було в місті...

НАСТЯ.

Прецінь ти переказував через него.

ТРАЧКЕВИЧ.

Я не бачив єго на очі...

НАСТЯ

(до Івана).

А щож ти говорив, що сей пан разом з тобою служив у війську.

ТРАЧКЕВИЧ.

Зі мною у війську? Колиж я зовсім не належу до війська.

лі, но даже савсем вазабновіть». Невже-ж ті православні уніяти такі наївні в своїй брехливості, що думають, наче їм хто повірить, що вони з пієтизму до піяка — як вони називають Тараса — «вазабновілі» его бюст? Видко, молоді яничари ще не добре вправлені в крутість. Але духовна семинарія се не школа тавія і скритого ширеня народної апостазії і церковного інтеферентизму, як се лежить в душі ідейних право- і царославних гасподіноф. Наша духовна семинарія мусить бути бючим жерелом любови до народа і віри і там нема місця для москофільського нарибку. Тому ми домагаємося від семинарицьких властей строгого слідства в справі бюсту Шевченка: хто его дав «вазабновіть» і що було треба «вазабновіть» на нім?...

— **3 Самбора** пишуть нам: Від 19. мая звідусь Є. Пр. єпископ К. Чехович деканат самбірський. Нарід витає всюду свого князя Церкви з одушевленням. Бандері селянські супроводять свого улюбленого Владіку з села до села, а здвиг народу з місцевих і доокочичних сіл є так великий, що церкви помістити їх не в силі. Преосвящений мимо спеки і здвигу народу працює безупинно, посвятиє церкви, проповідує, катехізує.

Дня 7. червня загостив достойний гість до Самбора. Місцева Русь вже заздалегідь приготувалась, аби достойно прийняти свого улюбленого, та там довгі літа очікуваного гостя. О 5. годині заповнив великий здвиг народу простору площу довкола триумфальної брами, построваної комітетом. При брамі згромадилось духовенство обох обрядів з процесіями, репрезентация міста, Русинів, та комітет місцевий, що займав ся прийняттям. Гурт молодіжи обох заведень наукових с. є. гімназії і семинарії утворив довгий шпалір а дівчатка школи виділової, пристроєні в білі суконочки, в віночках, та в шарфах синьо-жовтих з кошачками цвітів під проводом своїх учительок заняли місце посеред шпаліру. Настрій святоточний, вид величавий, не діставало лишень репрезентантів інших урядів, що немало вражало всіх присутніх. Чому се так, питав не один, а ріжні відповіди і толки мож було чути.

При брамі промовив по польски презес міста др. Штаерман, висказав радість громади з прибуття так достойного гостя і запевнив, що радісним серцем громада самбірська приймає свого Владіку. На промову сю відповів Преосвящений по польски в першій часті, в котрій прийняв запевнення привязаня і радості горожан, в дальшій, висказав по руски, вказав на найважнішу справу: — Самбір, се місто єпископське, місто шкіл, в котрім ціле Підгір'я заспокоює свої духовні потреби, образує свою молодіж, свою надію. На сю пекучу потребу, на сей многоважний момент звернув Є. Пр. Владіка, яко правдивий пастир отець, дбалий о добро своєї пастви, увагу репрезентации міста. Момент сей так многоважний, що не хочемо в нинішнім коротеньким письмі ширше обговорювати, а посвятимо сему другим разом більше часу.

Опісля промовив професор емерит п. Ляшківч, радний міста і повіта Владіку від міщан-парохіяни та просив прийняти хліб і сіль.

Преосвящений, вражений прийняттям желав розвою парохії самбірській. Ще по короткім повитанню латинським парохом удав ся Преосвящений серед здвигу народу до фари латинської, костела оо. Бернадінів і до церкви, де по відправленім молебні і проповіді відпустив вірних.

Дня 8. с. є. в неділю відбуде ся посвященне місцерої церкви а вечером концерт в честь народного гевія Т. Шевченка, на котрім бажаємо повитати свого достойного гостя.

— **3 Бережан.** Загальні збори сьвіацького товариства «Бережанський Боян» відбудуть ся дня 14. с. м. о 6. год. вечером в комнатах «Руска Бесіда» (дім тов. «Надії»). Понеже попередні загальні збори не відбули ся задля браку комплету, проте тепер скликані збори відбудуть ся без згляду на число явивших ся членів. За виділ Товариства: др. Чайковський, голова; Ол. Лукіянович, секретар.

— **Господарські збори,** получені з популярними викладами і відчитами, уряджує господарське товариство «Сільський Господар в Олеську» — в селі Ясеневі, брідського повіта, дня 17. червня 1902. (ві вторник по Зелених Сьвятах). Пополудни о 2. год. в пасіці, найближшій коло місцевої церкви відбуде ся виклад, полученний з наглядними експериментами, п. з.: про роботи в пасіці в часі рійки і медобору. Потім о 3. год. розпочнуть ся властиві збори в огороді п. Войтхівського (а в разі дощу в місцевій дяківці) з дальшими слідуючими викладами: про садівництво, про штучні навози і про плекане рогатої худоби. По сих викладах наступлять вільні внесення і запитання в справах господарства і в справах самого ж товариства. — Господарське товариство «Сільський Господар в Олеську» розширивши тепер свій округ діляня на цілу Галичину, старає ся йти з своїми викладами і відчитами від села до села і в той спосіб наш нарід познакомлювати з поступовим веденням сільського господарства у всіх его галузях, а знов через громадне лученє ся в господарські товариства допомочи сему-ж народови видобути ся з дотеперішньої его нужди і показати дорогу до лучшої будучности. — Від Виділу Товариства.

— **Галицький сойм** не буде правдоподібно скликаний в біжучім місяці — як довідує ся львівський кореспондент N. fr. Presse — а то з причини робітничих розривів у Львові, а також тому, що правительство побоює ся, що прийняте пруским соймом антипольского предложення, та голошений антипольський тоаст цісаря Вільгельма в Мальборзі, можуть викликати в соймі антинімецькі маніфестації.

— **Страйк на львівській політехніці** триває дальше. Нині явило ся на викладах около 60 студентів, які поставили votum separatum проти страйку. Однак страйкуючі не допустили до викладів.

— **Духовна семинарія в Станиславові.** Міністерство просьвіти і віроісповідань порішило приступити в найближшій часі до будови гр.-кат. духовної семинарії в Станиславові.

— **3 Наварії коло Львова** просить нас один з читателів нашої часописи, звернути увагу гро-

мадської зверхности Наварії, аби змінила передпотопову «правоспись на граничних таблицях. Напись на сих таблицях виглядає ось як: «МЬСТО НАВАРІЯ ПОВЬТЬ ЛЬВОВСЬКЬ».

Дирекції державних залізниць пригадуємо, що на стації Глинна-Наварія нема рускої написи.

— **В Чернівцях** основує ся руске товариство історичне. Конституційні збори відбули ся в суботу 7. с. м. о 6. год. вечером в тамошнім університеті.

— **Будова загальних шпиталів.** Краєвий виділ предложить соймови на найближшій сесії проєкти до законів, якими признаєть ся публичними і загальними шпиталі в Ярославі, Коросні і Горлицях. Після проєкту законів, половину видатків на будову сих шпиталів носять громади і повітові фонди.

В Заліщиках приступлять небавом до будови загального шпиталю, що буде коштувати 120.000 К. На сю ціль старий шпиталь має квоту 33.710-56 К, громада покриве половину видатків, а решту покривє ся з позички затигнутої за дозволом сойму.

— **Поголошка про генеральний страйк у Львові** кружила уперто через два дні і викликувала загальний пополох. Ся вість виявила ся неправдивою. Заперечили єї дзєвники та самі проводирі соціялістів на недільнім вічу робітників на повиставовій площі. Нині супокійно весоди, але мiamo того, крім бівакуючого війська на подвірю поліції, розставлені ще сильні відділи шхоти: в поліційній сторожниці при ул. Зиблікевича, в огневій сторожниці при ул. Чарнецкого, на Жовківській і в інших точках. Отже маємо ще дальше оружний мир у Львові.

— **Війскові оркестри** у Львові будуть грати в червні: дня 10. перед головним одвахом (95. п. п.); д. 12. в Стрийськім парку (30. п. п.); дня 17. в повзуйцькім огороді (30. п. п.); д. 19. перед домою інвалідів (80. п. п.); д. 24. на Високім Замку (15. п. п.); дня 26. перед корпусною командою (80. п. п.).

— **Завідуюча Рада Бібліотеки** слухачів права у Львові просить нас оголосити, що звизає своїх членів, які залагають з ратами довгів затигнєних під словом честі, аби в як найкоротшій часі вирівняли свої залєглости. В противнім случаю оголосить їх назвиска і залєглу квоту в часописях в протягу червня.

— **Жертва званя.** Др. Конкольняк, лікар в Станиславові, набрав ся п'ятнистого тифу і лежить тяжко хорий.

— **Станиславівські гімназисти** устроюють в найближшу неділю прогульку до Тартарова.

— **3 Королівки** борщівського повіта пишуть: В нашій околиці і в сусідних повітах весняні роботи покінчено доперва в другій половині мая. Від половини аж до кінця мая падали часті і теплі дощі, д'лятого озимина поправила ся і виглядає дуже гарно і буйно розросла ся, а вибуялу пшееницю на упраних полях, щоби не вилягала, мусіли люди скошувати. Жита вже виколосили ся і також дуже красно виглядають; ячмена і всяка пашня уже цілком посходили і буйно покрили землю, кукурудзу і бараболі за-

НАСТЯ

(остро).

Як він сьміє вигадувати такі дурниці, сей туман сьвітовий! (Кличе). Ходи но сюда, Іване, гей!

ТРАЧКЕВИЧ.

Се може той сам Іван, за яким Параця так тужила? Ха, ха, се якийсь шуткар, веселий видко хлопака.

ЯВДОХА

Він не такий дурний, як виглядає! Але часом щось таке вигидає, що лише плюнути!

ТРАЧКЕВИЧ

(звертає ся до косарів).

А, та сеж мої знакоми, наші читальники! Гей, як ся маєте, Филипе! (подає руку). А от Петро! Дай Боже здоров'є! Якжеж ваша читальня? Олекса! Здорові були. Тут самі співачки разом зібрали ся.

ІВАН.

Та они от хотіли вже засьпівати якої п'анови, чи не забули те, що ви їх навчили.

ТРАЧКЕВИЧ.

Ей, тепер по роботі не до сьпіву — всі помучені.

ПЕТРО.

Та чому... хоть руки змагали ся, але голос ще сьвіжий... Ми не від того.

ОЛЕКСА.

Ану Филипе починай, а ми за тобою (співають):

Опір спінені

котить води

В плеса зелені

срібні броди,

А легінь бідний

серцем лине

У край наш рідний

Верховини.

Там за горою

ростуть гори

Мов дикі філі

в синім морі,

Що криють скарби

затоплєні,

Невидані,

ненарушені.

Густі смереки

немов гребені

На синих горах

застромлені

Сьпівають пісню

в сум одіту

Як легінь

на тримбіту.

За сим тужити,

се кохати,

Там хочу жити,

там умирати!

Бо легінь бідний

серцем лине

До тебе краю,

Верховини.

(При кінці пісні працюють ся і відходять; Трачкєвич сердєчно киває їм рукою і шапкою).

Сцена XI.

ТІЖ без КОСАРИВ.

НАСТЯ

(до Івана).

Що ти брехав, що сего пана ти бачив у місточку?

ІВАН.

Я бачив, але не сего пана, лише мого лайт-нанта.

НАСТЯ.

Колиж ти казав, що він мене знає?

ІВАН.

Се не я казав, але він казав. Чи я там знаю, звідки він тебе знає? (Настя аж заломила руки з пересердя).

ЯВДОХА.

Що ти собі з ним заходиш! Се такий крутий, що він з білого зробить чорне. (До Івана). Дай-но ти вже спокій з твоїми жартами. Ходи зі мною до хати, звідтам треба буде дещо ви-нести. (До Трачкєвича дуже привітно). Покій для вас, паноньку, мусить бути зараз вільний — в тім вже моя голова. (Відходить з Іваном).

(Дальше буде).

чали люди сего тижня перший раз сапати. Бели Бог охоронить від якої плоти, можна сподівати ся добрих урожаїв. Всі дерева овочеві сего року дуже рісні, але чи всюди осів цвіт, покаже ся пізніше, бо в часі розцвіту падали уливні дощі.

— **Огні знищили:** в Ланах коло Маріамполя 5 господарств; в Ляцкім шляхоцкім 7 господарств; в Крехівцях одну селянську загороду; в Фільварках коло Бродів всі будинки парохіяльні і два селянські господарства.

— **Затроєне цигаро.** В Варшаві приключила ся недавно отся подія: Редакційний послугач Константин Кардач йшов до банку розмінити 100 рублів. По дорозі стрітив его якийсь незнакомий мушкетер і в розмові просив Кардача, аби допоміг ему винайти яке заняття. За прислугу незнакомий обіцяв ему нагороду, а на разі почастував Кардача цигарою і віддалив ся. Та ледви Кардач запалив цигаро і поступив кілька кроків, упав на землю неваже дитинний апоплексиею. Незнакомий мушкетер здалека мав на оці Кардача і як лише він упав, прибіг скоро і піддержуючи непритомного, витягнув ему з кишені 100 рублів. По такій операції передав Кардача якомусь сторожеви, а сам відійшов. На станції ратунковій стверджено затроєне і опісля віднайдено цигаро, але злочинець пропав без вісти.

Посмертні оловістки.

— **Іван Когут,** капітан 95. п. п., упокоїв ся дня 3. с. м. в військовій шпиталі у Львові в 46. році житя. В. с. п.!

Наука, штука, література.

— **Азбучний виказ предметів** нахолячих ся в Вістнику Еп. Перемиської від р. 1889 — 1901 (включно) уложив **О. Лев Несторович**, префект закритий кат. р. Перемишля. Перемишль 1902. Накладом гр.-кат. Еп. Конвенторії. З печатні Н. Джулинського. Стор. 21, 8°.

— **Учитель ч. 11.**, з 5. червня 1902. Зміст: Будучність виховання. — Народи виконавчої комісії учительського віча. — В справі регуляцій платні учителів. — З нашого шкільного письменства. — Замітки до Грецьких Вправ Вінцковського-Таборського-Цеглиньського. — Оповідання.

Телеграми.

Відень, 9. червня. В суботу відбула ся кабінетова рада, в якій взяли участь всі міністри.

Відень, 9. червня. Нині рано прибув ту президент угорського кабінету Сель, а вечером поверне до Будапешту.

Відень, 9. червня. Болгарський князь Фердинанд вибирає ся звідси в подорож до Петербурга. В дружині князя є міністер війни ген. Папріков і президент собрания Драган Чанков.

Париж, 9. червня. Склад нового французького кабінету є ось такий: Комбез президія, внутрішні справи і віроісповідання; Валль судівництво; Делькассé заграничні справи; Андре війна; Пеллстан маринарка; Рувіє фінанси; Шоміє просвіта; Труаьлот торговля; Маристуль публичні роботи; Монжео рільництво; Думержіє кольонії.

Медіолян, 9. червня. Вибухнув ту страйк кельнерів і кухарів у всіх готелях, реставрациях і каварнях. Страйкуючі домагають ся ліпшої платні.

Пекин, 9. червня. В тутешнім япаньскім консуляті занедужала одна особа на холеру.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвіти»).

є одним руским Товариством асекураційним.

Фонд «Дністра» з днем 31. грудня 1901.

Фонд резервовий	386 402 кор. 83 сот.	
Резерва премій	205 227 " "	разом
Резерва спеціальна	6 000 " "	645 383 кор. 59 сот.
Фонд емеритальний	47 753 " 76 "	

«Дністер» обезпечує будинки як також збіжжя і пашу против шкідливіх. Всі три ВП. Ординарияти припоручили «Дністер» Веч. Духовенству і всім вірним.

Оплата премій в «Дністрі» є уміркована, а чистий зиск — надвижку з оплат — розділяє

«Дністер» межи своїх членів яко звороти. В р. 1900 і 1901. виносить зворот 8%. Шноди виплачує «Дністер» дуже скоро, а оцінку шкідливіх переводить разом з делегатом і 2 членами місцевими. До 31. грудня 1901. виплатив «Дністер» 5.075 відшкодовань в сумі 2.656.787 кор.

Члени «Дністра» можуть без перешкоди затагати позички в Банку краєвим і касих ощадности. бо каси ті приймають поліси «Дністра» при позичках гіпотечних.

На жите можна обезпечити через «Дністер» — капітали на дожиття, посмертні капітали, пенсії, ренту і т. д. — краківським Товариством, а з провізії від тих обезпечень відступає «Дністер» частя на рускі добродійні цілі.

Агенції передає «Дністер» радо селянам, господарям, особливо де нема «Дністра». Агенти заробили 349.486 кор. провізії.

Селяне! убігайте ся тільки о агенції «Дністра».

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи «ГЕРМАНА» ул. Сонішна
Найславнійша програма!
від 1. до 15. червня 1902.

При співучасті військової музики 30. п. п.

1) Увертура. 2) Сестри Pometelli, воздушні артистки. 3) Schütz і Wegg, тирольські дуєтисти. 4) Marie і Maar, туристка і селянка. 5) The Ottinos, найславнійші американські пародисти ексцентричні. 6) Mr. Ronard, зі своїми псами (живі образи). 7) Орхестра (Реклямограф). 8) La belle Valesca, зі своїм репертуаром «Retour de Bal». 9) Les Berlov'es, французський дуєт. 10) Mr. Aleksander, колова їзда на столі. 11) Американський біоскоп, нова серія живих фотографій.

Що дня о 8. год. вечером велике представлення. В неділю і свята два представлення. Що п'ятниці High-Life представлення. Білети вчаснійше можна замовляти і набутти в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. у Львові.

Зарваницю

поему Василя Щурата можна замовляти лише в Станіславській книгарні у Львові.
ул. Руска ч. 3. Ціна по чогою оплатою 25 сот.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1902.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Після		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
		приходить о годині				відходить о годині	
1.35	8:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня		6:25	до Сучави, Жидачева, Кересмезе, Потутор		
	8:20	з Чернівців (Іскан, Галац), Чорткова		6:30	до Підволочиска (Київ) Бродів дв. головний		
	8:50	з Брухович, шод. від 15. мая до 14. вер. вк.		6:43	до Янова " " дв. Підзамче		
	7:45	з Янова		6:55	до Лавочного (Пешту) Борислава, Дрогобича		
	7:40	з Підволочиска, Бродів на дв. Підзамче		8:30	до Кракова (Відня, Праги), Берліна		
	8:00	" " на дв. головний		2:55	до Лавочного, Хирова, Калуща		
	8:10	з Лавочного (Пешту), Калуща, Хирова		9:00	до Янова		
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:15	до Янова		
	8:50	з Кракова, Відня, Праги, Берліна		9:50	до Б. Зілля, Сокаля, Любачова		
	10:25	з Рашова, Любачова		10:30	до Чернівців, Потутор		
	11:55	з Станіславова (Кересмезе, Потутор)		10:40	до Тернополя, Потутор, дв. Підз.		
	1:10	з Лавочного, Калуща, Хирова, Борислава		10:57	до Янова " " дв. гол.		
2.20	1:23	з Янова		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в неділю і свята		
	2:35	з Підволочиска, Копичинців на дв. Підз.		2:15	до Брухович від 15. мая до 14. вересня в неділю і свята		
1.45	3:14	з Брухович (15. мая до 14. вер. в неділю і св.)		3:05	до Стриля, Сколього від 1. мая до 30. вер.		
	4:40	з Самбора, Стриля, Сколього (1/5 - 30.9)		3:15	до Янова шоденно від 1. мая до 30. вер.		
	5:11	з Підволочиска (Київ), Бродів на дв. Підз.		3:26	до Брухович шод. від 1. мая до 15. вер.		
	5:35	" " на дв. голов.		3:30	до Рашова, Хирова, Любачова		
	5:40	з Чернівців, Іскан					
2.31	5:50	з Кракова					
Ніч				Ніч			
12.15	6:00	з Сокаля, Белаця і Любачова		6:10	до Станіславова, Жидачева		
	8:04	з Брухович (15. мая до 14. вер. в неділю і св.)		6:20	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)		
	9:12	з Брухович (15. мая до 14. вер. в неділю і св.)		6:30	до Янова від 1. мая до 15. вер. будні дні		
	9:20	з Чернівців, Букарешту			від 16. вер. до 30. цвіт. 1903. шоденно		
	9:25	з Янова (від 1. мая до 30. вер. в неділю і св.)		6:35	до Лавочного (Пешту), Калуща, Хирова		
				7:10	до Сокаля і Рави рускої		
				8:16	до Брухович (15. мая до 14. вер. в неділю і св.)		
				8:25	до Перемишля		
				9:00	до Підволочиска, Бродів гол. дворець		
				9:20	" " дв. Підзамче		
8.40	9:50	з Кракова, Відня, Берліна) Ясла, Розвадова		10:05	до Янова від 1. мая до 15. вер. в неділю і св.		
	10:03	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в неділю і св.)		10:30	до Іскан, Чорткова		
	10:02	з Підволочиска (Київ) Бродів на дв. Підз.		11:00	до Кракова, Відня, Варшави, Праги		
	10:20	" " на дв. голов.		11:10	до Підволочиска, Бродів дв. головний		
	10:50	з Лавочного (Пешту) Хирова Калуща		11:32	" " дв. Підзамче		
	3:14	з Тернополя, Грималова на дв. Підзамче		4:15	до Кракова, Відня, Праги, Самбора		
	3:35	" " на дворець головний		5:50	до Брухович від 15. мая до 14. вер. шод.		

ЗАМІТКА: Пора нічна числять ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського — 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць державних (ул. Красіцьких ч. 5.) укладає поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.